

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Cob/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115205424
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sopková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3115205424.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Sopkovej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a Mgr. Stanislavy Kollárovej v spore žalobcu Nemocnica Alexandra Wintera, n.o., so sídlom Winterova 66, 921 63 Piešťany, IČO: 36 084 221, zastúpeného Advokátska kancelária MAJLING & NINČÁK, s.r.o. so sídlom Palárikova 14, 811 04 Bratislava, IČO: 35 960 728, proti žalovanej V. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. K., podnikajúcej pod obchodným menom Viera Kližanová - OPTIKA, s miestom podnikania Ľ. Stárka 2146/6, 911 05 Trenčín, IČO: 34 938 621, o zaplatenie 284,50 eur s príslušenstvom, odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 37Cb/128/2015-115 zo dňa 28. augusta 2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd m e n í rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 284,50 eur s 9,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 238,06 eur od 24.07.2013 do zaplatenia a zo sumy 46,44 eur od 24.07.2013 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým (v poradí druhým) rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 284,50 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Výrokom II. rozsudku žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že žalobca tvrdil, že uzavrel so žalovanou dňa 03.07.2013 nájomnú zmluvu č. 8/2013 o prenájme nebytových priestorov. Na základe uvedenej zmluvy žalobca vystavil žalovanej za nájom nebytových priestorov za obdobie od 05.07.2013 do 31.07.2013 faktúru č. 201322570 zo dňa 08.07.2013 na sumu 238,06 eur so splatnosťou dňa 23.07.2013 a faktúru č. 201322571 zo dňa 08.07.2013 na sumu 46,44 eur so splatnosťou dňa 23.07.2013. Žalovaná žiadnym spôsobom nespochybnila fakturáciu. Dlh žalovanej zo splatných faktúr predstavuje sumu 284,50 eur. Žalobca si voči žalovanému uplatnil aj úrok z omeškania a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní na pojednávaní vyhlásil vo veci dňa 06.09.2016 rozsudok č. k. 37Cb/128/2015-86, ktorým žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca, na ktoré odvolací súd uznesením č. k. 16Cob/39/2017-98 zo dňa 31.01.2018, rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súd prvej inštancie vec v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu opätovne prejednal, po vykonanom dokazovaní ustálil skutkový stav tak, že žalobca a žalovaná dňa 03.07.2013 uzatvorili

zmluvu o nájme nebytových priestorov č. 8/2013. Za žalobcu uzatvárala zmluvu P.R.. P. F. L. bola uznesením správnej rady žalobcu zo dňa 27.11.2012 č. 37/2012 zvolená do funkcie riaditeľa žalobcu. Správna rada P. F. L. vymenovala do funkcie riaditeľa dňa 27.11.2012. Rozhodnutím Obvodného úradu Trnava č. k. ObU-TT-OVVS2-2012/16492-00001 zo dňa 10.12.2012 Obvodný úrad Trnava, obvod všeobecnej vnútornej správy rozhodol o vymazaní D.. J. F. z funkcie riaditeľa a zápise P. F. L. do funkcie riaditeľa. Rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy pod č. SVS-OVS3-2015/019033-6 zo dňa 26.08.2015 bolo rozhodnuté o zrušení rozhodnutia Obvodného úradu v Trnave pod č. ObU-TT-OVVS2-2012/16492-00001 zo dňa 10.12.2012.

Z registra neziskových organizácií z výpisu zo dňa 28.08.2018 vyplýva, že riaditeľom žalobcu je v období od 30.06.2011 do súčasnosti D.. J. F.. Žalovaná nebytový priestor žalobcu užívala v období od 05.07.2013 do 31.07.2013.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 1, § 6, § 7, § 8 ods. 1, 2, § 19 ods. 1, 2 zákona č. 213/1997 Z.z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby, § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka, § 451 ods. 1, 2, § 456, §457, § 458 ods. 1, § 663, § 671 ods. 1, § 720 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1, 3 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme

a podnájme nebytových priestorov a uzavrel, že žalobca sa domáha rozhodnutia o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi zmluvné plnenie zo zmluvy o nájme nebytových priestorov, ktorá bola medzi stranami sporu uzatvorená dňa 03.07.2013. Žalovaná sa v konaní bráni tým, že uzatvorená zmluva je neplatná, nakoľko nebola uzatvorená štatutárnym zástupcom žalobcu, vzhľadom k tomu, že štatutárny zástupca žalobcu nebol do svojej funkcie platne zvolený, preto nárok na zmluvné plnenie, ktoré žalobca od žalovanej požaduje, žalobcovi nepatrí. Namietla možnosť priznať uplatnený nárok ako bezdôvodné obohatenie a to z dôvodu nerelevantnosti uplatneného nároku ako aj z dôvodu jeho možného premlčania. Na základe vykonaného dokazovania po rozhodnutí odvolacieho súdu uznesením č. k. 16Cob/39/2017-98 zo dňa 31.01.2018, ktoré bolo v spore vykonané, súd prvej inštancie konštatoval, že k zmene skutkového stavu, nedošlo. Súd ani po uskutočnení pojednávania po rozhodnutí odvolacieho súdu a ďalšom vykonaní dokazovania nemal v spore preukázané platné uzatvorenie zmluvy o nájme medzi zmluvnými stranami. Žalobca v spore nenavrhol vykonať žiadne dôkazy, takže k zmene skutkového stavu od posledného rozhodnutia nedošlo. Žalobca v konaní tvrdil platne uzatvorenú zmluvu so žalovaným. Žalovaná uvedenú skutočnosť rozporovala vzhľadom aj k medializovaným informáciám o možnej neplatnosti voľby riaditeľa žalobcu. Žalobca je neziskovou organizáciou, ktorej fungovanie je upravené zákonom č. 213/1997 Z. z.

o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby. Nezisková organizácia v zmysle zákona sa zakladá zakladacou listinou, ktorá obsahuje názov a sídlo neziskovej organizácie, dobu na ktorú sa nezisková organizácia zakladá, ak nie je založená na dobu neurčitú, druh všeobecne prospešných služieb, meno, priezvisko, bydlisko alebo názor

a sídlo právnickej osoby, IČO, ktorá je jej zakladateľom, mená prvých členov správnej rady, peňažné vklady jednotlivých zakladateľov. Zakladateľ neziskovej organizácie vydá štatút, ktorý upraví podrobnosti o organizačnej štruktúre, činnosti a hospodárení neziskovej organizácie. Štatút obsahuje najmä medzi inými aj orgány neziskovej organizácie

a vymedzenie ich pôsobnosti, počet členov, spôsob voľby a dĺžku funkčného obdobia správnej rady, dozornej rady (revizora) a ďalšieho orgánu, ak je zriadený. Najvyšší orgán neziskovej organizácie je správna rada, prvých jej členov vymenúva zakladateľ. Správna rada volí a odvoláva riaditeľa a určuje jeho plat. Riaditeľ je štatutárnym zástupcom neziskovej organizácie, riadi činnosť neziskovej organizácie a koná v jej mene. Medzi stranami sporu bolo sporné práve riadne zvolenie štatutárneho zástupcu žalobcu, riaditeľky P. F. L., ktorá so žalovaným nájomnú zmluvu podpísala. Žalobca odôvodňoval a preukazoval jej platné zvolenie do funkcie zápisnicou z mimoriadneho zasadnutia správnej rady zo dňa 27.11.2012 a menovacím dekrétom, žalovaná namietala platnosť a neplatnosť voľby preukazoval rozhodnutím Ministerstva vnútra SR, č. k. SVS-OVS3-2015/019033-6, ktorým bolo rozhodnutie Okresného úradu Trnava o zápise riaditeľky ako štatutárneho orgánu žalobcu zrušené. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v konaní je to žalobca, ktorého zaťažuje bremeno ako tvrdenia, tak bremeno dôkazu, na preukázanie ním tvrdených skutočností. Dôkazné bremeno sa chápe v spojitosti s procesnou zodpovednosťou strany sporu za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia. Táto procesná zodpovednosť sa prejaví v jej procesnom neúspechu. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu, aby rozhodoval o veci samej aj v prípadoch nepreukázania určitej skutočnosti, ktorá bola významná pre rozhodnutie podľa hmotného práva. Žalobca tvrdil v konaní platné uzatvorenie zmluvy, avšak súd uvedenú skutočnosť bez akýchkoľvek pochybností v konaní preukázanú nemal. Za situácie, že žalovaný namietol platnosť uzatvorenia nájomnej zmluvy vzhľadom

k nezrovnalostiam pri voľbe riaditeľa žalobcu v rozhodnom čase, žalobca platnosť voľby súdu v konaní tak, aby o platnosti voľby neboli žiadne pochybnosti nepreukázal. Žalobca ako nezisková organizácia pri založení musela mať zakladateľom vydaný štatút, ktorý upravil jej orgány a ich pôsobnosť a teda medzi nimi aj fungovanie orgánu žalobcu, správnej rady.

V rámci štatútu musel byť vymedzený počet členov správnej rady, ich funkčné obdobie, zánik funkcie resp. prípadne odkaz na zákonnú úpravu. Žalobca predložil súdu zápisnicu

z hlasovania správnej rady, avšak štatút, ktorý fungovanie správnej rady upravoval súdu predložený nebol. Súdu preto nebolo zrejmé, ako správna rada žalobcu fungovala, či zasadnutie správnej rady bolo zvolané platne, a teda či aj štatutárny orgán žalobcu, ktorý následne so žalovanou nájomnú zmluvu uzavrel a z ktorej plnenia sa v predmetnej veci domáha žalobca bol zvolený platne. Uvedenú otázku súd prvej inštancie musel vyriešiť ako predbežnú, pretože ak k platnej voľbe nedošlo, takáto osoba nemohla ani uzatvoriť za žalobcu platne ďalší právny vzťah. Žalovaná sa bránila práve tým, že okolo voľby štatutárneho zástupcu žalobcu sú značné pochybnosti, po voľbe došlo k spochybneniu voľby z dôvodu, že v uvedenom prípade došlo k nesprávnemu kreovaniu členov správnej rady, pričom poukázal aj na rozhodnutie Ministerstva vnútra sp. zn. SVS-OVS3-2015/019033-6, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 02.11.2015 a ktorým bolo zrušené rozhodnutie Okresného úradu v Trnave, na základe ktorého bola P. F. L., ako riaditeľka teda ako štatutárny zástupca do registra neziskových organizácií zapísaná. Napriek všetkým týmto pochybnostiam

o platnosti voľby, správnosti kreovania správnej rady, počte členov správnej rady, žalobca nenavrhol na preukázanie týchto skutočností v konaní vykonať žiaden dôkaz. Súd nemôže nahrádzať v tomto smere aktivitu strán sporu, nakoľko by tým porušil princíp nestrannosti, ako aj zákonnú úpravu. Súd rozhoduje, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Súd nie je sám oprávnený navrhnovať a vyhľadávať dôkazy, okrem dôkazov z verejne prístupných registrov

a zoznamov, ak tieto nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou

a na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, pričom iné dôkazy bez návrhu súd nevykoná. Preto ak žalobca nenavrhol vykonať iné dôkazy na preukázanie ním tvrdenej skutočnosti, platnosti uzatvorenej zmluvy, platnosti voľby zástupcu žalobcu a tým aj oprávnenosti na uzatvorenie právneho vzťahu za žalobcu súd žalobu titulom zmluvného plnenia z dôvodu nepreukázania tvrdenej skutočnosti, teda neunesenia bremena dôkazu, ako nedôvodnú zamietol. So samotným záverom súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého nemal

v spore preukázané platné uzatvorenie zmluvy medzi stranami sa stotožnil aj odvolací súd, keď v bode 16 uznesenia č. k. 16Cob/39/2017-98 uviedol, že „súd prvej inštancie správne konštatoval, že zmluvu za žalobcu uzavrela osoba, ktorá nebola oprávnená uzatvoriť platne právny vzťah.“ Opak zo strany žalobcu ani po vykonaní ďalšieho pojednávania, ktoré sa uskutočnilo dňa 28.08.2018 nebol preukázaný. V rámci bežnej prípravy na pojednávanie (ku ktorej dochádza zo strany súdu v každej veci bez ohľadu na povahu veci), súd zisťuje výpisom z príslušných lustrácií, vôbec existenciu strán sporu, ako základnú podmienku konania, na ktorú je povinný vždy prihliadať. Na základe uvedenej vlastnej aktivity, súd prvej inštancie zistil a to vyžiadanim výpisu z registra neziskových organizácií v ktorom je evidovaný aj žalobca, že od vzniku žalobcu, ku ktorému došlo 01.01.2003, riaditeľkou žalobcu nebola P. F. L., ktorá mala z pozície riaditeľa zmluvu medzi žalobcom a žalovaným podpísať. V rozhodnom období je ako riaditeľ evidovaný D. J. F.. Sám žalobca pripustil určité pochybnosti v osobe riaditeľky, avšak na ich vyvrátenie nenavrhol vykonať žiadne dôkazy. V ďalšom svojom prejave sa skôr zamerl na možnosť priznania plnenia z titulu bezdôvodného obohatenia, t. j. akoby sám žalobca pripustil, že k uzatvoreniu zmluvy došlo osobou, ktorá na to, za stranu žalobcu v tom čase oprávnená nebola. K samotnému uzatvoreniu zmluvy žalobca poukazoval na to, že žalovaný

v čase uzatvorenia zmluvy nemal o nej žiadne pochybnosti, následne sa so žalobcom dohodol aj na jej ukončení, pričom teraz namieta jej neplatnosť. Konanie žalovaného považuje žalobca za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Súd k tejto časti argumentácie žalobcu uvádza, že ak je medzi stranami uzatvorená zmluva, musí byť uzatvorená platne. Ak nie je uzatvorená platne, a ide o neplatnosť absolútnu, na túto je súd povinný z úradnej povinnosti prihliadať. Ak za žalobcu konala osoba, ktorá na to nebola oprávnená, účinky takéhoto konania pre žalobcu nemohli nastať, pričom ide o skutočnosť, ktorú súd nemôže prehliadnuť. V takomto prípade je absolútne bezpredmetný vnútorný pocit žalovaného v čase uzatvorenia zmluvy ako aj jeho v tom čase presvedčenie o jej platnosti. Obranu žalovanej v spore nemožno v žiadnom prípade považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Ide o zákonom predpokladaný procesný postup jednej zo strán sporu, na ktorý musí žalobca, v prípade ak chce byť v spore úspešný, adekvátne reagovať. Vzhľadom na to, že medzi stranami nebolo sporné, že

k užívaniu priestoru žalovaným v rozhodnom období dochádzalo, dochádzalo k tomu, na základe neplatnej zmluvy, súd prvej inštancie posudzoval nárok žalobcu uplatnený žalobou aj z titulu

bezdôvodného obohatenia. V zmysle § 451 odsek 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením aj z neplatného právneho úkonu, ktoré musí ten, kto takéto obohatenie získať vydať tomu v prospech koho ho získal. Vychádzajúc z toho, že súd v spore nemal preukázanú platnosť uzatvorenej zmluvy,

t. j. uzavrel, že medzi stranami zmluva platne uzatvorená nebola a zároveň nemal sporné užívanie priestorov žalobcu bez platnej zmluvy žalovanou, súd konštatuje že za uvedenej situácie sú naplnené podmienky vzniku nároku na bezdôvodné obohatenie. Žalovaná sa bránila tým, že žalobca nemá nárok voči nemu ani titulom bezdôvodného obohatenia, nakoľko predmet nájmu nebol využívaný na podnikanie ako prevádzkareň. Túto obranu mal súd prvej inštancie za nedôvodnú. Žalovaná nepoprela, že k užívaniu predmetných priestorov z jej strany v rozhodnom období dochádzalo, je preto irelevantné, či tieto priestory boli zapísané v živnostenskom registri aj ako prevádzkareň alebo nie. Podstatné pre vznik bezdôvodného obohatenia je iba skutočnosť, že žalovaná užívala priestory vo vlastníctve žalobcu bez platne uzatvorenej nájomnej zmluvy. Rovnako ako nedôvodnú súd vyhodnotil aj námietku premlčania uplatneného nároku. Vychádzajúc z rozhodnutia odvolacieho súdu, nakoľko skutkové okolnosti pre priznanie uplatneného nároku sú v prípade zmluvného nároku ako aj bezdôvodného obohatenia v tomto konkrétnom prípade rovnaké, k uplatneniu obidvoch nárokov došlo jedným podaním, a to žalobou zo dňa 16.03.2015. Keďže k bezdôvodnému obohateniu došlo zo strany žalovanej v uvedenom prípade poskytnutím plnenia na základe neplatnej zmluvy, t. j. 31.07.2013 a žaloba bola podaná na súd 16.03.2015 t. j. uplynutím ani nie dvoch rokov, k premlčaniu nároku titulom bezdôvodného obohatenia nedošlo. Ani v tejto časti obrana žalovanej preto nie je dôvodná. Súd prvej inštancie napriek tomu, že uzavrel, že užívaním priestorov žalovaným na základe neplatnej zmluvy došlo na strane žalovanej k bezdôvodnému obohateniu, žalobu zamietol. V rámci oboznámenia s priebehom konania na pojednávaní dňa 28.08.2018 oboznámil a to jeho úplným prečítaním aj odseku 19 uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/39/2017-98 zo dňa 31.01.2018, v zmysle ktorého mal súd prvej inštancie opätovne vec prejednať za aktívnej dôkaznej povinnosti žalobcu ustáliť, či žalobcom uplatnený nárok na peňažné plnenie vznikol titulom bezdôvodného obohatenia

a následne po preukázaní vzniku bezdôvodného obohatenia na základe žalobcom navrhnutých dôkazov rozhodnúť o jeho výške. Napriek absencii aktívnej dôkaznej povinnosti po rozhodnutí odvolacieho súdu, na základe už vykonaného dokazovania a nesporných skutočností medzi stranami, sa súdu podarilo ustáliť v zmysle vyššie uvedeného, vznik bezdôvodného obohatenia. Avšak jeho výšku, bez aktívneho pôsobenia žalobcu, bez návrhov na preukázanie výšky bezdôvodného obohatenia súd ustáliť sám nemohol. Súd prvej inštancie aj v rámci predbežného právneho posúdenia na pojednávaní dňa 28.08.2018 súd upozornil žalobcu, že je to práve žalobca, ktorého zaťažuje dôkazná povinnosť a nárok titulom bezdôvodného obohatenia má svoje špecifiká, pričom ani po takejto „nápovedi“ súdom, žalobca ani po opakovanej výzve súdu, nenavrhol v spore vykonať ďalšie dôkazy. Súd opakovane zdôrazňuje, že žalobca vôbec nereagoval ani na rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré rovnako predpokladalo aktivitu na strane žalobcu pri ďalšom konaní a to predovšetkým navrhovaním relevantných dôkazov. Bezdôvodné obohatenie a zmluvné plnenie sú dva rozdielne právne dôvody, na základe ktorých je možné si uplatňovať v spore nárok. Výška nároku pri zmluvnom plnení vychádza z uzatvorenej zmluvy, konsenzu medzi stranami. Výška nároku pri bezdôvodnom obohatení vychádza z poskytnutého plnenia, ktoré je povinný ten, kto sa obohatil vydať. V prípade ak to možné nie, z dôvodu, že bolo poskytnuté iné ako peňažné plnenie, tak ako to bolo v uvedenom prípade, určuje sa výška bezdôvodného obohatenia na základe trhovej ceny, ktorá zodpovedá danému plneniu v príslušnom mieste

a čase. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 28Cdo/2973/2013, na ktoré je možné vzhľadom na obdobnosť právnej úpravy v rozhodnom čase poukázať z ktorého vyberá: „pri určení výšky peňažnej náhrady, ktorá má predstavovať ekvivalent majetkového prospechu nadobudnutého ako bezdôvodné obohatenie, je potrebné vychádzať z ceny, ktorá je v danom mieste a čase obvyklá, ktorú je možné pokladať za objektívne kritérium vyhovujúce zákonným požiadavkám. Hoci nemožno vylúčiť, že táto cena môže zodpovedať cene uvedenej v neplatnosťou postihnutej zmluve, žiada si takýto záver náležitú oporu vo skutkových zisteniach aj právnych hodnoteniach. Ak ide potom o plnenie, za ktoré je možné požadovať protihodnotu výlučne v medziach zákonnej regulácie, nemôže výška náhrady za nadobudnuté obohatenia podľa § 458 Občianskeho zákonníka presiahnuť čiastku zákonnou úpravou pripustenú ako maximálnu výšku plnenia. Rovnako súd poukazuje aj na rozsudok publikovaný pod R 53/200 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu ČR, z ktorého vyplýva, že „výšku bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v užívaní nebytových priestorov na základe neplatnej zmluvy určí súd peňažnou sumou, ktorá zodpovedá čiastkam vynakladaným obvykle v danom mieste a čase na užívanie obdobných nebytových priestorov, spravidla práve formou nájmu a ktorú by nájomca

za normálnych okolností bol povinný plniť podľa nájomnej zmluvy.“ Vzhľadom k tomu, že žalobca v spore nenavrhol vykonať vo vzťahu k uplatňovanému nároku titulom bezdôvodného obohatenia, a to konkrétne k jeho výške, žiadne ďalšie dôkazy, nevedel súd prvej inštancie ustáliť výšku bezdôvodného obohatenia. Bez ďalšieho vykonaného dokazovania nie je možné zistiť, či výška, ktorá bola medzi stranami zmluvne dohodnutá zodpovedá aj trhovej cene v danom mieste a čase a je teda adekvátnym ekvivalentom poskytnutého plnenia. Súd zároveň nemôže sám iniciatívne navrhovať a vykonávať dôkazy v sporoch, kde sú strany sporu rovnocenné subjekty, tak ako tomu bolo v uvedenom prípade. Ak by tomu tak bolo, súd by porušil princíp rovnosti strán, a tým aj jeden zo základných princípov civilného procesu vyjadrený v článku 6 odsek 1 CSP Súd nemôže nahrádzať v tomto smere aktivitu strán sporu. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie nemal v spore preukázanú dôvodnosť podanej žaloby v uplatnenej výške ani titulom bezdôvodného obohatenia, žalobu v celom rozsahu zamietol.

4. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalobca navrhol na pojednávaní dňa 28.08.2018 rozhodnúť spor rozsudkom pre zmeškanie žalovanej. Svoj návrh odôvodnil tým, že podľa neho sú splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie, nakoľko žalovaný neospravedlnil svoju neúčast' riadne zo zdravotných dôvodov, tak ako to stanovuje ustanovenie § 274 CSP opätovne ide o účelové predlžovanie konania zo strany žalovanej. Súd prvej inštancie však mal za to, že v uvedenom prípade podmienky na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie v zmysle § 274 CSP splnené neboli, čo oznámil na pojednávaní zástupcovi žalobcu. V zmysle ustanovenia § 274 CSP musí byť pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie splnená aj podmienka včasnej a bez vážnych okolností neospravednenej neúčasti žalovaného na pojednávaní. Ospravedlnenie žalovanej bolo súdu doručené deň pred pojednávaním, t. zn. včas a obsahovalo vážne rodinné dôvody, ktoré žalovanej znemožnili účasť na pojednávaní. Žalobca poukazoval na to, že ospravedlnenie žalovanej neobsahuje vážny zdravotný problém, avšak v zmysle § 274 CSP sú vážne dôvody, pre ktoré sa žalovaný na pojednávanie nemôže dostaviť koncipované široko, všeobecne, bez ich zúženia len na zdravotné problémy. Žalovaná vo svojom ospravedlnení nešpecifikovala síce o aké konkrétne rodinné dôvody ide, avšak uvedené súd prvej inštancie nepovažoval za taký nedostatok žiadosti o ospravedlnenie jeho neúčasti, pre ktorý by na ňu nemal prihliadať. Niektoré vážne rodinné dôvody sú jednoducho pre svoju citlivosť nežiaduce, aby boli nejako bližšie pred stranou sporu, ktorá s nimi nemá žiaden súvis, (nakoľko v uvedenom prípade ide o spor, ktorý pochádza z výkonu podnikateľskej činnosti žalovanej) osobitne uvádzané. Vzhľadom k uvedenému, súd prvej inštancie akceptoval aj stručné odôvodnenie „vážnymi rodinnými dôvodmi“ bez ich bližšej špecifikácie. Samotný zákon v § 274 CSP ani nejakú konkrétnu podobu v akej majú byť dôvody vymedzené neuvádza. Vzhľadom k uvedenému, súd prvej inštancie nemal splnené podmienky na rozhodnutie o návrhu na vydanie rozsudku pre zmeškanie, čo žalobcovi súd na pojednávaní oznámil. Zároveň súd nepovažoval za dôvodnú ani obavu žalobcu o účelové predlžovanie konania zo strany žalovanej, nakoľko žalovaná aj keď sa na pojednávanie nedostavila, nežiadala jeho odročenie, t. j. súdu nič nebránilo vec prejednať a rozhodnúť. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej ako úspešnej strane sporu priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP. Žalobca odôvodnil svoje odvolanie tým, že súd prvej inštancie, ktorý nevyhovel návrhu žalobcu na pojednávaní dňa 28.08.2018, aby rozhodol o žalobe rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Z podania žalovanej zo dňa 27.08.2018 nevyplýva a ani nie je vydokladovaný žiaden dôvod, ktorý by bolo možné charakterizovať ako vážne okolnosti, alebo ospravedlniteľný dôvod neúčasti, to znamená dôvodné ospravedlnenie. Súd prvej inštancie nezachoval žalobcovi 5 dňovú lehotu na prípravu na pojednávanie a oboznámenie sa s podaním žalovanej zo dňa 27.08.2018. Týmto postupom súd prvej inštancie opäť znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Pokiaľ by predmetná nájomná zmluva nebola platná z dôvodu absencie podpisu štatutárneho orgánu žalobcu, žalobca má právo na úhradu dlhu z dôvodu bezdôvodného obohatenia. Je nepochybné, že žalovaná je povinná žalobcovi uhradiť sumu 284,50 eur s príslušenstvom, pričom táto suma bola žalobcom v konaní riadne vyčíslená, podložená písomnými dôkazmi a samotnou výpoveďou žalovanej. Suma vychádza z dohodnutého nájomného v nájomnej zmluve, ktoré bolo primerané a obvyklé v danom čase pre nájom predmetných nebytových priestorov. Žalovaná danú výšku nájomného nespochybnila, pričom nespochybnila ani prenechanie do užívania dané nebytové priestory. Žalovaná potvrdila vznik

nájomného vzťahu tým, že sám požiadal o jeho ukončenie listom zo dňa 26.07.2013. Žalobcovi nie je jasné a odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje odpoveď na otázku zásadného významu pre predmetné konanie, či riaditeľka žalobcu bola vymenovaná do funkcie v súlade so zákonom a či rozhodnutie správnej rady žalobcu má konštitutívny alebo deklaratórny charakter. Žalobca má za to, že nájomná zmluva uzavretá so žalovaným je platná, P. F. L. je stále právoplatne riaditeľkou Nemocnice Alexandra Wintera n.o., nakoľko nebolo ešte právoplatne rozhodnuté vo veci rozhodnutia obvodného úradu, proti ktorému podal prokurátor protest. Nie je možné stotožniť sa so záverom súdu, že riaditeľka žalobcu nebola oprávnená podpísať predmetnú nájomnú zmluvu a že táto je neplatná, v danej veci nebolo ešte právoplatne rozhodnuté. Rozhodnutie správneho orgánu, ktorým sa rozhodlo o proteste prokurátora je nepreskúmateľné pre nedostatok logického odôvodnenia, ktoré by poskytlo účastníkovi odpovede na principiálne otázky. Žalobca v odvolaní odkázal na § 22 ods. 2 zák. č. 153/2001 Z.z., § 9 ods. 1, § 11 ods. 1, 2, 3, 5 zák. č. 213/1997 Z.z. týkajúce sa protestu prokurátora a procesu vzniku (registrácie) neziskovej organizácií v registri registrových organizácií. Registrový úrad, ktorý vykonáva zápisy a zmeny v registri neziskových organizácií nemá kompetencie posudzovať a hodnotiť spôsob a zákonnosť kreovania správnej rady, resp. posudzovať platnosť alebo neplatnosť uznesení správnej rady, ako tomu bolo v tomto prípade. Hodnotiť, či bola správna rada kreovaná v súlade so zákonom registrovému úradu pri rozhodovaní o zápise zmien neprináleží, preto bol registrový úrad povinný po zistení skutočností, že správna rada prijala rozhodnutie o odvolaní pôvodného riaditeľa a zvolení novej riaditeľky, túto skutočnosť iba zaevidovať. Prokurátor ani správny orgán nerozlišujú medzi rozhodovaním a zápisom do registra v prípade vzniku neziskovej organizácie a v prípade zmien zapisovaných údajov, napriek tomu, že samotný zákon uvedené dve situácie zásadne odlišuje a upravuje ich rozdielne. Čo sa týka samotného zápisu do registra neziskových organizácií, zo znenia § 11 ods. 6 zákona č. 213/1997 Z.z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby (ďalej aj len „zákon“) vyplýva, že ústredný register neziskových organizácií je tvorený obsahom údajov zapísaných v jednotlivých registroch neziskových organizácií vedených registrovým úradmi a jeho funkcia je z pohľadu zapisovania údajov do registra len evidenčná. Zápis údajov do ústredného registra nie je z pohľadu práva rozhodujúci a nespájajú sa s ním žiadne právne následky, iba odráža právny stav, ktorý už nastal. Zákon pri vzniku a registrácii neziskovej organizácie ukladá registrovému úradu o tejto skutočnosti vydať rozhodnutie, na ktorého právoplatnosť viaže konštitutívne účinky vzniku neziskovej organizácie (§ 9 ods. 1 zákona). Čo sa však týka zmien zapisovaných údajov v registri, podľa § 9 ods. 3 zákona sa do registra zapíše bez zbytočného odkladu aj zmena alebo zánik zapisovaných skutočností. Je zrejmé, že v prípade evidencie zmien v registri zákona registrovému úradu nariaďuje, aby sa bez zbytočného odkladu do registra zapísali zmeny, ktoré už nastali. Rozhodovanie o zmenách zapisovaných údajov, v tomto prípade o zmene riaditeľa, patrí do kompetencie iného orgánu, teda správnej rady, ktorá už v danom prípade konštitutívne rozhodnutie vydala, ktoré rozhodnutie je registrový úrad povinný rešpektovať, riadiť sa ním a zapísať v registri bez zbytočného odkladu. Deklaratórnu povahu rozhodnutia zápisu zmien do registra potvrdzuje aj prax v neziskových organizáciách, keď riaditelia vykonávajú právne úkony za neziskové organizácie ešte pred vydaním rozhodnutia o zmene zapisovaných údajov a pred ich zápisom do registra, a to práve na základe zvolenia správnu radou. Deklaratórnu povahu rozhodnutia o zmene zápisu do registra v tomto prípade potvrdzuje i postup zvolenia predchádzajúceho riaditeľa -

D., ktorý bol zvolený uznesením na zasadnutí správnej rady 03.06.2011 s účinnosťou vzniku funkcie ku dňu 10.06.2011. Dňa 09.06.2011 bola s ním uzatvorená pracovná zmluva s dňom nástupu do práce 10.06.2011, ale ako riaditeľ žalobcu bol do registra zapísaný až dňom 30.06.2011. Ak by bol správny názor prokurátora a správneho orgánu, tak pracovná zmluva D.. F. a všetky právne úkony, ktoré vykonal od svojho zvolenia dňa 10.06.2011 do dňa zápisu zmien do registra 30.06.2011 by boli neplatnými právnymi úkonmi. Taktiež poukázal na § 11 ods. 5 zákona, v zmysle ktorého zápis do registra sa vykoná ku dňu určenému v návrhu na zápis. Ak sa rozhodnutie o vykonaní zápisu vydá neskôr alebo návrh neobsahuje deň, ku ktorému sa má zápis vykonať, vykoná sa zápis ku dňu vydania tohto rozhodnutia. V prípade vzniku neziskovej organizácie je nepochybné, že táto môže byť do registra zapísaná iba ku dňu právoplatnosti rozhodnutia, teda až po jej vzniku. Pokiaľ však ide o § 11 ods. 5 zákona, je zrejmé, že zákonodarca rozhodnutiam o zmenách zapisovaných údajov nedal a ani nechcel dať konštitutívny účinok, pretože neviaže právne účinky na právoplatnosť rozhodnutia a nepredpokladá možnosť podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok. Pri rozhodnutiach o zmene sa jedná o deklaratórne akty, ktoré autoritatívnym spôsobom zisťujú existenciu alebo neexistenciu právnej skutočnosti, a ktorých vydaním sa daný právny vzťah nemení, preto majú účinky ex tunc, teda do minulosti, avšak na samotných existujúcich právnych vzťahoch sa nič nemení. Zákon pritom nedáva

registrovému úradu kompetencie posudzovať a hodnotiť spôsob a zákonnosť kreovania správnej rady, posudzovať platnosť alebo neplatnosť uznesení správnej rady ako tomu bolo v tomto prípade. Žiaden súd ani iný orgán doposiaľ nekonštatoval vo výroku svojho rozhodnutia, že uznesenie správnej rady o zvolení novej riaditeľky nebolo prijaté v súlade so zákonom a je teda neplatné. Pri akomkoľvek druhu rozhodnutia je záväzný vždy len jeho výrok. Výmazom súčasného štatutára - riaditeľky z registra neziskových organizácií sa v podstate nič nezmení, pretože uvedená zmena nebude mať dopad na vznik alebo zánik jej funkcie ako riaditeľky. Ďalej žalobca poukázal na zákonné ustanovenia týkajúce sa správnej rady, členstva v správnej rade, vymenovania členov správnej rady, štatútu správnej rady, ako aj ďalších ustanovení týkajúcich sa neziskovej organizácie. Žalobca zotrváva na názore, že odvolanie D.. F. z funkcie riaditeľa a zvolenie P. F. L. bolo legitímne, nakoľko ustanovenie čl. VI ods. 2 Zakladacej listiny pre rozpor so zákonom nebolo možné aplikovať, všetci členovia správnej rady boli menovaní v súlade s § 100b ods. 2 Zák. č. 578/2004 Z.z.

v správnom pomere a oprávnenými subjektmi a správna rada správne upravila štatút dodatkom ako listinu upravujúcu podrobnosti o organizačnej štruktúre. Žalobca podal na Krajský súd v Bratislave žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.k. KM-OLVS-102/2015/RK zo dňa 28.10.2015, ktoré nebolo ešte skončené. Súd prvej inštancie nevykonal žiadne žalobcom predložené listiny, nezodpovedal zásadnú otázku, či vymenovanie riaditeľky žalobcu má konštitutívny alebo deklaratórny charakter, pričom nikdy v žiadnom výroku rozhodnutia nedošlo ku konštatovaniu neplatnosti uznesenia a tým odoprel žalobcovi právo na spravodlivý súdny proces. Súd prvej inštancie tak isto nezistil presne a úplne skutočný stav vecí, odôvodnenie rozhodnutia je nezrozumiteľné

a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí. Žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a aby sám rozhodol tak, že žalobe vyhovie a prizná mu nárok na trovy prvoinštančného i odvolacieho konania.

6. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací rozsudkom č.k. 16Cob/150/2018-167 zo dňa 30.10.2019 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % rozsudkom č. k. 16Cob/150/2018-167 zo dňa 30.10.2019. Na základe dovolania žalobcu, Najvyšší súd SR uznesením č.k. 10Bdo/45/2020-212 zo dňa 10.12.2020 tento rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu neobsahuje odpoveď na otázku zásadného významu pre predmetné konanie a to, aký charakter má rozhodnutie správnej rady, a teda či vymenovanie riaditeľky má konštitutívny alebo deklaratórny charakter. Posúdenie tejto právnej otázky je nepochybne dôležité pre posúdenie, či nájomnú zmluvu č. 8/2013 za žalobcu uzatvorila k tomu oprávnená osoba a pre právne posúdenie žalobou uplatneného nároku. Odvolací súd sa s touto odvolacou námietkou vôbec nezaoberal. Pritom súd prvej inštancie okrem iného argumentoval obsahom vyžiadaného výpisu z registra neziskových organizácií týkajúceho sa žalobcu, z ktorého vyplýva, že v rozhodnom období je v ňom ako riaditeľ žalobcu zaevidovaný D.. J. F., teda P. L., ktorá mala z pozície riaditeľa zmluvu medzi účastníkmi podpísať, riaditeľkou nebola. Odvolací súd sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 2 CSP stotožnil, avšak bez vysporiadania sa s odvolacou námietkou žalobcu, že rozhodnutia registrových úradov, v prípade zmien zapisovaných údajov v registri (ak vôbec majú byť vydávanej) má iba deklaratórny význam na rozdiel od rozhodnutia o registrácii/vzniku.

8. Odvolací súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie podľa § 385 ods. 1 CSP, ktoré vykonal v neprítomnosti žalovanej, ktorá svoju neúčast' ospravedlnila a súhlasila s prejednaním a rozhodnutím veci v jej neprítomnosti.

9. Žalobca zotrval na skutkovej a právnej argumentácii, uvádzanej v odvolaní i v priebehu prvoinštančného konania.

10. Žalovaná písomne uviedla, že sa pridržiava svojich predchádzajúcich vyjadrení vo veci. Otázka, ktorú Najvyšší súd označil ako otázku zásadného významu, bola zodpovedaná v dostatočnom rozsahu. Súdny správne posúdili neplatnosť nájomnej zmluvy č. 8/2013

z dôvodu absencie podpisu oprávnenej osoby- riaditeľa žalobcu. Právny ani skutkový stav v tomto konaní sa už zmeniť nemôže, ak súd bude vychádzať z predložených listín, pretože je nimi, vzhľadom na ich povahu verejných listín, viazaný.

11. Odvolací súd preskúmal vec z hľadiska odvolacích dôvodov vymedzených odvolaním žalobcom a v intenciách zrušujúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v súdnej veci (sp.zn. 1Obdo/45/2020 zo dňa 10.12.2020).

12. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci, a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie dodržal v konaní procesné predpisy upravujúce procesný postup o povinnom poučení strany v spore o procesných právach a o procesných povinnostiach, o predvolávaní na nariadené pojednávania za účelom prejednávania veci, pri vykonávaní dokazovania a procesný postup pred skončením dokazovania. Postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu o nesprávnom postupe súdu prvej inštancie na pojednávaní dňa 28.08.2018, keď tento na návrh žalobcu nerozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, keďže pre vydanie tohto rozsudku neboli splnené podmienky, odvolací súd konštatuje, že táto odvolacia námietka žalobcu dôvodná nebola.

14. Podľa § 274 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a/ na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a/ sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b/ žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami

15. Rozsudok pre zmeškanie žalovaného (kontumačný rozsudok) predstavuje procesnú sankciu za pasivitu žalovaného v spore. Civilný sporový poriadok rozlišuje medzi rozsudkom pre zmeškanie žalovaného pred nariadením pojednávania (§ 273 CSP) a po nariadení pojednávania (§ 274 CSP). Zákon v oboch prípadoch explicitne ako podmienku aplikácie neustanovuje nespornosť uplatneného nároku. Žalovaný už má o konaní vedomosť, je na ňom, aby realizoval svoje procesné práva a povinnosti, a vždy mu ostáva možnosť využiť pri naplnení zákonných predpokladov inštitút zrušenia rozsudku pre zmeškanie.

16. Po preskúmaní veci odvolací súd konštatoval, že na pojednávaní dňa 28.08.2018 postupoval súd prvej inštancie správne, keď návrhu žalobcu, ktorý bol prítomný na pojednávaní, na vydanie rozsudku pre zmeškanie nevyhovel z dôvodu, že pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP neboli splnené podmienky, čo aj riadne odôvodnil. Vážne rodinné dôvody, ktorými žalovaná ospravedlnila neprítomnosť na pojednávaní, súd prvej inštancie akceptoval ako vážny dôvod jej neúčasti na pojednávaní. Tak isto bola splnená aj včasnosť ospravedlnenia, ktoré bolo súdu prvej inštancie doručené deň pred konaním pojednávania. Žalovaný súhlasil, aby súd pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti.

17. V danom spore ide o žalobu podľa § 137 písm. a/ CSP, ktorou požadoval žalobca rozhodnutie o splnení peňažnej povinnosti. Na návrh žalobcu vydal súd prvej inštancie dňa 23.06.2015 platobný rozkaz č. k. 37Cb/128/2015-29, ktorým rozhodol v súlade s navrhovaným petítom. Žalovaný podal proti platobnému rozkazu odpor s odôvodnením. K odporu žalovaného sa žalobca vyjadril podaním zo dňa 28.08.2015. Na prejednanie veci boli nariadené pojednávania, dňa 18.02.2016, 15.03.2016, 06.09.2016. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci v poradí prvým rozsudkom, proti ktorému podal žalobca odvolanie a Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, uznesením č.k. 16Cob/39/2017-98 zo dňa 31.01.2018 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na deň 28.08.2018, ktoré bolo uskutočnené v neprítomnosti žalovanej a na tomto pojednávaní uviedol predbežné právne posúdenie

s odkazom na zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, vyzval žalobcu na predloženie ďalších návrhov na vykonanie dokazovania. Žalobca nemal žiadne ďalšie návrhy. Žalovaná sa z neúčasti na tomto pojednávaní ospravedlnila písomne, odročenie pojednávania nenavrhol, súhlasila s prejednaním veci v jej neprítomnosti. Súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 28.08.2018 rozhodol vo veci v poradí druhým rozsudkom. Nešlo teda

o predĺžovanie konania zo strany žalovanej, ako tvrdil žalobca, pretože možnosť zúčastniť sa pojednávania treba chápať ako právo strany sporu, nie ako jej povinnosť. Žalovaná, ktorá sa nezúčastnila pojednávania z vážnych rodinných dôvodov, realizovala v konaní svoje procesné práva a povinnosti uplatnením prostriedkov procesného útoku definovaných v § 149 CSP. Súd, ktorý má povinnosť nariadiť na prejednanie veci samej pojednávanie podľa § 177 ods. 1 CSP (okrem prípadov vymedzených v § 177 ods. 2 CSP), nariadením pojednávania realizuje ústavnoprávne zakotvenú zásadu ústnosti a bezprostrednosti konania. Tieto zásady však nie sú absolútne a konanie neprebíha len v ústnej komunikácii strán so súdom. Celé konanie obsahuje aj prvky písomnosti a komunikácie medzi stranami sporu sprostredkovanú súdom. Za tohto stavu a štádia konania, v ktorom žalovaná označovala a prostredníctvom súdu vykonávala navrhované dôkazy a súd prvej inštancie vykonal posúdenie opodstatnenosti žalobcových nárokov z hľadiska hmotného práva v podobe predbežného právneho posúdenia žalobou uplatneného nároku aj z pohľadu obrany žalovanej, nemôže dobrovoľná a vopred oznámená neúčasť žalovanej na pojednávaní vyústiť do jej procesného neúspechu v konaní vo veci samej vydaním rozsudku pre zmeškanie podľa § 274 CSP za splnenia tam stanovených podmienok. Žalovanou použité a vykonané úkony ako prostriedky procesného útoku v konaní do 28.08.2018 vylučujú možnosť hodnotiť jej konanie ako procesnú pasivitu s následkom procesnej straty sporu vydaním rozsudku pre zmeškanie.

18. Ani odvolaciu námietku žalobcu týkajúcu sa nedodržania 5-dňovej lehoty na prípravu na pojednávanie tým, že súd prvej inštancie nedoručil žalobcovi vyjadrenie žalovanej zo dňa 27.08.2018, nevyhodnotil odvolací súd ako základ pre konštatovanie porušenia jeho práva na spravodlivý proces. Žalobca prevzal predvolanie na pojednávanie konané dňa 28.08.2018 dňa 25.07.2018, teda viac ako mesiac pred pojednávaním. Vo vyjadrení zo dňa 27.08.2018, ktorým žalovaná ospravedlňovala svoju neprítomnosť na pojednávaní dňa 28.08.2018 a ktoré bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 27.08.2018, v závere žalovaná uviedla, že má za to, že žalobca nemá žiadne relevantné dôkazy, na základe ktorých by mal nárok na vydanie žalovanej sumy titulom bezdôvodného obohatenia, že predmet nájmu nebol využívaný na podnikanie a vzniesla námietku premičania. Žalobcovi bolo uvedené podanie žalovanej doručené priamo na pojednávaní (čo žalobca potvrdil v odvolaní), pričom žalobca nevzniesol žiadnu námietku a ani žiadosť o odročenie pojednávania. Žalobca sa s podaním žalovanej oboznámil, mal možnosť naň reagovať, príp. navrhnúť ohľadne tohto vyjadrenia dôkazy, čo však neurobil. Žiadne procesné práva žalobcu tak neboli porušené.

19. Odvolací súd na pojednávaní zopakoval dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie oboznámením sa so zmluvou č. 8/2013, faktúrami č. 20152570 zo dňa 08.07.2013 a č. 201322571 zo dňa 08.07.2013, listom žalovaného zo dňa 31.10.2014, oznámením o menovaní P. zo dňa 27.11.2012, zápisnicou z mimoriadneho zasadnutia správnej rady žalobcu zo dňa 27.11.2012, rozhodnutím OÚ Trnava č. Obu -TT-OVVS2-2012/16492-00001 zo dňa 10.12.2012, rozhodnutím MV SR č.j. SVS-OVS3-2015/019033-6 zo dňa 26.08.2015, výpisom z registra neziskových organizácií zo dňa 28.08.2018, písomnými vyjadreniami strán prvoinštančnom konaní a doplnil dokazovanie oboznámením sa s odvolaním, vyjadrením žalovanej, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S/312/2015 zo dňa 07.02.2019, rozsudkom NS SR sp.zn. 1Sžk/15/2019 zo dňa 22.06.2021, ústavnou sťažnosťou žalobcu zo dňa 10.09.2021 a zistil nasledovné:

19.1 Zo zmluvy č. 8/2013 zo dňa 03.07.2012, faktúr č. 20152570 zo dňa 08.07.2013 a č. 201322571 zo dňa 08.07.2013 a listu žalovaného zo dňa 31.10.2014 vyplýva, a medzi stranami nebolo sporné, že dňa 03.07.2013 bola stranami uzavretá nájomná zmluva č. 8/2013, ktorej predmetom bol nájom nebytových priestorov vo vlastníctve žalobcu nájomcovi - žalovanej, za dojednané nájomné 3 280,- eur ročne a zálohovú úhradu za služby poskytované s nájmom spolu 640,- eur ročne, pričom zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú, počnúc dňom 05.07.2013. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca žalovanej na základe zmluvy umožnil predmetný nebytový priestor užívať v období od 05.07.2013 do 31.07.2013. Žalobca ako prenajímateľ žalovanej faktúrou č. 20152570 zo dňa 08.07.2013 vyúčtoval nájomné za obdobie od 05.07. do 31.07.2013 vo výške 238,06 eur a faktúrou č. 201322571 zo dňa 08.07.2013 úhradu za služby spojené s nájmom za obdobie od 05.07. do

31.07.2013 vo výške 46,44 eur. Žalovaná tieto sumy dobrovoľne neuhradila, preto ju žalobca výzvou zo dňa 31.10.2014 vyzval na plnenie. Medzi stranami nebolo sporné ani to, že nájomnú zmluvu č. 8/2013 za žalobcu podpísala P. F. L. v postavení riaditeľky nemocnice.

19.2 Zo zápisnice z mimoriadneho zasadnutia správnej rady žalobcu zo dňa 27.11.2012 vyplýva, že uznesením správnej rady č. 36/2012 správna rada na návrh predsedníčky správnej rady odvolala ku dňu 27.11.2012 D. J. F. z funkcie riaditeľa nemocnice. Uznesením č. 37/2012 správna rada nemocnice zvolila za riaditeľku nemocnice P. F. L. a poverila ju podaním návrhu na zmenu údajov zapísaných do registra neziskových organizácií.

19.3 Listom zo dňa 27.11.2012 predsedníčka správnej rady v nadväznosti na uznesenie správnej rady nemocnice č. 37/2012 zo dňa 27.11.2012 a v súlade s čl. VII bod 6 Štatútu neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby - žalobcu dňom 28.11.2012 vymenovala do funkcie riaditeľa štatutárneho zástupcu nemocnice P. F. L..

19.4 Rozhodnutím č. Obu -TT-OVVS2-2012/16492-00001 zo dňa 10.12.2012 Obvodný úrad v Trnave, odbor všeobecnej správy rozhodol tak, že ku dňu právoplatnosti tohto rozhodnutia (pozn. 19.12.2012) vymazal v registri neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby vo vzťahu k žalobcovi zápis štatutárneho orgánu - riaditeľa

D. J. F. a zapísal štatutárny orgán - riaditeľku P. F. L..

V odôvodnení obvodný úrad uviedol, že mu bol doručený návrh na zmenu údajov zapísaných do registra neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby podľa § 11 ods. 3 zákona č.213/1997 Z.z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby a k nemu priložené výpisy uznesení zo zasadnutí správnej rady neziskovej organizácie zo dňa 27.11.2012 s prezenčnými listinami o schválení zmeny štatutárneho orgánu - riaditeľa neziskovej organizácie a zmeny čl. VI bodu 6 štatútu neziskovej organizácie, Dodatok č. 1 k štatútu neziskovej organizácie, výpis z registra trestov nového riaditeľa neziskovej organizácie. Pretože z predložených dokladov vyplýva, že došlo k zmene údajov zapísaných do registra neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, obvodný úrad rozhodol vykonať zmenu týchto údajov v registri neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby a potvrdil Dodatok č. 1 k štatútu neziskovej organizácie.

19.5 Podľa tvrdenia žalobcu, ktoré žalovaná nerozporovala, bolo rozhodnutie č. Obu -TT-OVVS2-2012/16492-00001 zo dňa 10.12.2012 o zápise P. F. L. publikované v Obchodnom vestníku, ako to predpokladá zákon, čo vyplýva i z verejne prístupného zápisu č. J000653 v Obchodnom vestníku č. 244/2012.

19.6 Rozhodnutím č.j. SVS-OVS3-2015/019033-6 zo dňa 26.08.2015 Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy, odbor všeobecnej vnútornej správy vyhovel podľa § 26 ods. 6 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre protestu prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. VI/2 Gd 40/15/1000-7 zo dňa 24.03.2015 a právoplatné rozhodnutie Obvodného úradu v Trnave, odbor všeobecnej vnútornej správy č. Obu -TT-OVVS2-2012/16492-00001 zo dňa 10.12.2012 zrušil. V odôvodnení ministerstvo uviedlo, že sa stotožňuje s názorom prokurátora, že Dodatok č. 1 k štatútu prijatý správnu radou dňa 27.11.2012, ktorým bol zmenený počet členov správnej rady na 6, je v rozpore s čl. VI bod 2 Zakladacej listiny ako aj čl. V bod 6 Štatútu zo dňa 26.02.2010. Určenie počtu členov správnej rady si zakladatelia vyhradili v zakladacej listine, a preto nemohla o zmene počtu členov správnej rady rozhodnúť správna rada. V spise registrového úradu absentuje rozhodnutie zakladateľov o zmene zakladacej listiny. Správna rada ako najvyšší orgán neziskovej organizácie podľa § 19 ods. 1 zákona o neziskových organizáciách nebola oprávnená meniť počet členov, pretože tento úkon si zakladatelia vyhradili v zakladacej listine.

19.7 Vo výpise z registra neziskových organizácií zo dňa 28.08.2018 je ako štatutárny orgán: riaditeľ žalobcu od 30.06.2011 do - neuvedené - zapísaný D.

19.8 Rozsudkom sp.zn. 1S/312/2015 zo dňa 07.02.2019 Krajský súd v Bratislave vo veci žalobcu Nemocnica Alexandra Wintera, n.o. proti žalovanému Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. KM-OLVS-102/2015/RK zo dňa 28.10.2015 žalobu žalobcu zamietol a žalovanému právo na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca v žalobe uviedol totožné dôvody ako v rozklade zo dňa 15.09.2015 proti rozhodnutiu

Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.j. SVS-OVS3-2015/019033-6 zo dňa 26.08.2015. Úlohou krajského súdu bolo preskúmanie postupu a zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného. K námietke žalobcu, že registrový úrad nemá kompetenciu posudzovať a hodnotiť spôsob a zákonnosť kreovania správnej rady, resp. posudzovať platnosť alebo neplatnosť uznesení správnej rady, krajský súd uviedol, že registrový úrad mal v prípade návrhu žalobcu na zápis zmien údajov do registra (§ 11 ods. 3 zákona č.213/1997Z.z.) postupovať analogicky ako pri registrácii

v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 213/1997 Z.z. a vydať rozhodnutie v súlade s ustanovením

§ 11 ods. 7 citovaného zákona, podľa ktorého na konanie a rozhodovanie o registrácii sa vzťahujú ustanovenia všeobecných predpisov o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Vzhľadom na skutočnosť, že zmena štatutárneho orgánu je údajom, ktorý sa podľa ustanovenia § 11 ods. 2 písm. g) zákona zapisuje do registra, registrový úrad mal

v danom prípade aplikovať ustanovenia Správneho poriadku a rozhodnúť o navrhovanej zmene štatutárneho orgánu vo forme rozhodnutia. Zároveň bolo registrový úrad povinný zistiť, či navrhovaná zmena žalobcu je v súlade so zákonom č. 213/1997 Z.z. V súvislosti

s námietkou žalobcu, že pri registrácii a pri zmene zapisovaných údajov do registra podľa zákona č. 213/1997 Z.z. má zmena zapisovaných údajov do registra deklaratórne účinky, správny súd uviedol, že posúdenie tejto právnej skutočnosti z hľadiska rozhodovania registrového úradu vo vzťahu k zapísaniu navrhovaným zmenám žalobcom nemá právny význam, pretože zápis ako aj zmena zapisovaných údajov do registra mali byť vykonané len vtedy, ak by boli zakladacia listina a štatút v súlade so zákonom č.213/1997 Z.z.

V rozhodovanej veci uzavrel, že zakladatelia si v zakladacej listine upravili spôsob kreovania správnej rady, počet členov správnej rady a aj to, aký počet členov je volený tým - ktorým zakladateľom. Z tohto dôvodu bola zmena štatútu Dodatkom č. 1 k štatútu dňa 27.11.2012 schválená na zasadnutí správnu rada uznesením č.31/2012 v rozpore so zakladacou listinou. Správna rada žalobcu na základe Dodatku č. 1 k štatútu nebola kreovaná v súlade so zakladacou listinou a je v rozpore s § 7 písm. a) zákona č. 213/1997 Z.z., nakoľko bol porušený spôsob kreovania správnej rady upravený zakladacou listinou. Vzhľadom na to registrový úrad postupoval v rozpore so zakladacou listinou ako aj s § 19 ods. 2 písm. i) zákona, keď zapísal do registra zmenu zapisovaných skutočností, ktoré si vyhradili zakladatelia v zakladacej listine a ktorá nebola zmenená. Záverom uviedol, že nezistil porušenie právnych predpisov ani procesné vady v správnom konaní a je toho názoru, že žalovaný rozhodol správne a v súlade so zákonom a platnými právnymi normami, vo veci si zadovážil dostatok skutkových podkladov relevantných pre vydanie rozhodnutia,

v odôvodnení rozhodnutia uviedol dôvody, na základe ktorých vo veci rozhodol, námietkami žalobcu sa náležite zaoberal a žalovaný sa súčasne v dôvodoch svojho rozhodnutia náležite vysporiadal s odvolacími námietkami. Vzhľadom na uvedený skutkový stav a právne posúdenie veci dospel krajský súd k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, a preto ju zamietol ako nedôvodnú postupom podľa § 190 SSP.

19.9 Rozsudkom sp. zn. 1Sžk/15/2019 zo dňa 22.06.2021 Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietol kasačnú sťažnosť žalobcu Nemocnica Alexandra Wintera, n.o. proti žalovanému Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu

v Bratislave sp.zn. 1S/312/2015 zo dňa 07.02.2019. V odôvodnení Najvyšší súd okrem iného uviedol, že predmetom preskúmaného konania v danej veci pred krajským súdom bola zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov vydaných na základe vyhovenia protestu prokurátora. V konaní o proteste prokurátora sa nerozhoduje o právach, zákonom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb, právnických osôb a štátu, ale len o tom, či všeobecne záväzným právnym predpisom, opatrením alebo rozhodnutím orgánu verejnej správy bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis. Keďže predmetom odvolania (rozkladu) je rozhodnutie o proteste prokurátora, v odvolaní (rozklade) nemožno napadnúť rozhodnutie vydané v správnom konaní o základnej veci. Odvolanie sa teda pripúšťa len v otázke, či sa protestu prokurátora malo alebo nemalo vyhovieť. Námietky vo vzťahu k meritu veci bude môcť sťažovateľ uplatniť v novom správnom konaní. Kasačný súd taktiež dospel k záveru, že zmena štatútu Dodatkom č. 1 zo dňa 27.11.2012 sa javí byť rozporná so zakladacou listinou sťažovateľa. Kasačný súd považoval z hľadiska preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného o zamietnutí rozkladu sťažovateľa

a potvrdení prvostupňového rozhodnutia o vyhovení protestu prokurátora za irelevantnú argumentáciu, ktorý sa sťažovateľ zaoberá povahou účinkov zápisu zmien zapisovaných skutočností do registra, resp. rozhodnutia o týchto zmenách. Vyššie načrtnuté skutočnosti neboli predmetom rozhodovania žalovaného ani prvostupňového správneho orgánu. Posudzovanie účinkov zápisu do registra

neziskových organizácií zjavne presahuje predmet konania pred krajským súdom, ktorý bol obmedzený na preskúmanie, či podanému protestu prokurátora malo byť vyhovené. Registrový úrad ako správny orgán pri rozhodovaní o zmene údajov zapísaných do registra neziskových organizácií postupuje podľa všeobecných predpisov o správnom konaní (Správny poriadok). Preto mal v zmysle zásady materiálnej pravdy úplne a bez akejkoľvek pochybnosti zistiť, či navrhovaná zmena je v súlade so zákonom č. 213/1997 Z.z. a zakladacou listinou. Kasačný súd nezhliadol žiadny dôvod, pre ktorý by nemalo byť protestu prokurátora vyhovené, pričom dôvody protestu nevybočujú z rámca zákona.

19.10 Žalobca podal proti rozsudku NS SR sp.zn. 1Sžk/15/2019 zo dňa 22.06.2021 ústavnú sťažnosť na Ústavný súd SR, o ktorej doposiaľ rozhodnuté nebolo.

20. Medzi stranami na základe procesnej obrany žalovanej zostala sporná predovšetkým otázka právna, a to otázka, či zmluvu o nájme nebytových priestorov č. 8/2013 zo dňa 03.07.2013 za žalobcu podpísala oprávnená osoba alebo nie a s tým spojená otázka platnosti tohto právneho úkonu. Ďalej medzi stranami zostala sporná otázka vzniku a výšky prípadného bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej v prípade neplatnosti zmluvy č. 8/2013. Žalovaná taktiež vznesla námietku premlčania nároku žalobcu.

21. Odvolací súd vec právne posúdil podľa nasledujúcich právnych predpisov:

21.1 Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení účinnom ku dňu 03.07.2013 prenajímateľ môže nebytový priestor prenechať na užívanie inému (ďalej len "nájomca") zmluvou o nájme (ďalej len "zmluva").

21.2 Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení účinnom ku dňu 03.07.2013 zmluva musí mať písomnú formu a musí obsahovať predmet a účel nájmu, výšku a splatnosť nájomného a spôsob jeho platenia, a ak nejde o nájom na neurčitý čas, čas, na ktorý sa nájom uzaviera. Pri nebytových priestoroch v objektoch, s ktorými hospodári bytová organizácia založená národným výborom, možno zmluvu na určitý čas uzavrieť najdlhšie na dva roky, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak.

21.3 Podľa § 18 ods. 2 písm. d/ Občianskeho zákonníka právnickými osobami sú iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon.

21.4 Podľa § 1 zákona č. 213/1997 Z.z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení účinnom do 31.10.2015 (ďalej len „zákon o NO“) tento zákon upravuje založenie, vznik, zrušenie, zánik, postavenie orgánov a hospodárenie neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby (ďalej len "nezisková organizácia").

21.5 Podľa § 2 ods. 1 zákona o NO nezisková organizácia je právnická osoba založená podľa tohto zákona, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby za vopred určených a pre všetkých používateľov rovnakých podmienok a ktorej zisk sa nesmie použiť v prospech zakladateľov, členov orgánov ani jej zamestnancov, ale sa musí použiť v celom rozsahu na zabezpečenie všeobecne prospešných služieb.

21.6 Podľa § 9 ods. 1 až 3 zákona o NO nezisková organizácia vzniká dňom, keď rozhodnutie registrového úradu o registrácii nadobudlo právoplatnosť. Register vedie registrový úrad príslušný podľa sídla neziskovej organizácie. Ústredný register neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby (ďalej len "ústredný register") vedie Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo").

21.7 Podľa § 11 písm. g/ zákona o NO do registra sa zapisuje meno, priezvisko a trvalý pobyt riaditeľa neziskovej organizácie.

21.8 Podľa § 11 ods. 6 zákona o NO údaje zapísané do registra, ako aj ich zmeny zašle registrový úrad do 10 dní od vykonania zápisu na zverejnenie v Obchodnom vestníku; okrem toho tieto údaje zašle v rovnakej lehote ministerstvu na účely evidencie v ústrednom registri, ako aj Štatistickému úradu Slovenskej republiky.

21.9 Podľa § 19 ods. 1 veta prvá zákona o NO správna rada je najvyšší orgán neziskovej organizácie.

21.10 Podľa § 19 ods. 2 písm. f/ zákona o NO správna rada najmä volí a odvoláva riaditeľa a určuje jeho plat.

21.11 Podľa § 23 ods. 1 zákona o NO riaditeľ je štatutárny orgán, ktorý riadi činnosť neziskovej organizácie a koná v jej mene. Rozhoduje o všetkých záležitostiach neziskovej organizácie, ak nie sú týmto zákonom, zakladacou listinou alebo štatútom vyhradené do pôsobnosti iných orgánov.

21.12 Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 200/2011 Z.z. o Obchodnom vestníku v znení účinnom do 31.12.2017 Obchodný vestník je informačný systém verejnej správy sprístupnený na webovom sídle vydavateľa, prostredníctvom ktorého povinné osoby zverejňujú údaje o sebe, o svojej činnosti alebo o činnosti tretích osôb podľa osobitných predpisov.

21.13 Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 200/2011 Z.z. o Obchodnom vestníku v Obchodnom vestníku sa zverejňujú údaje, o ktorých tak ustanovuje zákon.

21.14 Podľa § 397 Obchodného zákonníka ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premĺčacia doba štyri roky.

22. Z dokazovania z vykonaného súdom prvej inštancie, resp. odvolacím súdom je zrejmé, že žalobca je právnickou osobou - neziskovou organizáciou poskytujúcou všeobecne prospešné služby v zmysle § 18 ods. 2 písm. d/ Občianskeho zákonníka v spojení s § 2 ods. 1 zákona o NO. Štatutárnym orgánom neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby je podľa § 23 ods. 1 zákona o NO riaditeľ. Riaditeľa neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby volí a odvoláva správna rada neziskovej organizácie ako najvyšší orgán neziskovej organizácie (§ 19 ods. 1 veta prvá, ods. 2 zákona o NO). Ďalej je nepochybné, že osoba riaditeľa alebo zmeny v osobe riaditeľa sa zapisujú do registra neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, vedeného príslušnými správnyimi orgánmi (§ 11 písm. g/ v spojení s § 9 ods. 2 zákona o NO).

23. Vzhľadom na odvolaciu argumentáciu žalobcu a s poukazom na odôvodnenie uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Obdo/45/2020 zo dňa 10.12.2020 bolo nevyhnutné vyriešiť otázku zásadného významu pre predmetné konanie, a to aký charakter má rozhodnutie správnej rady žalobcu - neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby o vymenovaní riaditeľky P. do funkcie, a aký charakter má rozhodnutie o zápise tejto skutočnosti do registra neziskových organizácií, pretože posúdenie tejto otázky je dôležité pre ustálenie záveru, či nájomnú zmluvu č. 8/2013 zo dňa 03.07.2013 podpísala za žalobcu k tomu oprávnená osoba, a teda či vzhľadom na procesnú obranu žalovanej v konaní je žaloba dôvodná.

24. V tomto smere sa odvolací súd priklonil k argumentácii žalobcu prezentovanej v prvoinštančnom i v odvolacom konaní, že rozhodnutie správnej rady žalobcu ako neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby o zmene do registra neziskových organizácií obligatórne zapisovaných údajov - o odvolaní pôvodného riaditeľa neziskovej organizácie a o voľbe nového riaditeľa neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby (ku ktorému došlo v súdnej veci) - má konštitutívne účinky.

Z § 19 ods. 2 písm. f/ zákona o NO v znení účinnom ku dňu 27.11.2012 jednoznačne vyplýva že riaditeľa neziskovej organizácie volí a odvoláva správna rada, pričom zákon o NO ani žiadny iný právny predpis neviaže začiatok výkonu funkcie novozvoleného riaditeľa neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby na inú právnu skutočnosť, a to napr. na rozdiel od samotného vzniku neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby, ktorý zákon o NO v rozhodnej dobe ale i v súčasnosti výslovne viaže na rozhodnutie obvodného úradu o registrácii neziskovej organizácie (§ 9 ods. 1 zákona o NO).

25. Pokiaľ žalovaná v konaní argumentovala tým, že rozhodnutie Obvodného úradu Trnava, odbor všeobecnej správy č. Obu -TT-OVVS2-2012/16492-00001 zo dňa 10.12.2012 o výmaze zápisu štatutárneho orgánu - riaditeľa D. v registri neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby vo vzťahu k žalobcovi a o zápise štatutárneho orgánu - riaditeľky P. F. L. bolo následne rozhodnutím

č.j. SVS-OVS3-2015/019033-6 zo dňa 26.08.2015 Ministerstva vnútra SR, sekcia verejnej správy, odbor všeobecnej vnútornej správy na základe protestu prokurátora Generálnej prokuratúry SR zrušené, odvolací súd sa v prvom rade stotožňuje s právnym názorom žalobcu, že rozhodnutie príslušného registrového úradu o zmene zapisovaných údajov - v súdnej veci o výmaze riaditeľa neziskovej organizácie a zápise nového riaditeľa - predstavuje správny akt deklaratórnej povahy, ktorého základným pojmovým znakom je, že len konštatuje existenciu určitej právnej skutočnosti, jeho vydaním sa daný právny vzťah nemení, pretože má účinky ex tunc (pôsobí do minulosti, od okamihu vzniku vzťahov) a na samotných existujúcich právnych vzťahoch sa nič nemení. Tomuto názoru nasvedčuje i zákonná dikcia ust. § 11 ods. 5 zákona o NO, podľa ktorého zápis do registra sa vykoná ku dňu určenému v návrhu na zápis, teda so spätnými účinkami. Len v prípade, ak sa rozhodnutie o vykonaní zápisu vydá neskôr alebo návrh neobsahuje deň, ku ktorému sa má zápis vykonať, vykoná sa zápis ku dňu vydania tohto rozhodnutia.

26. Ďalej je v tejto súvislosti potrebné si uvedomiť, že v zmysle § 11 ods. 6 zákona o NO údaje zapísané do registra, ako aj ich zmeny zašle registrový úrad do 10 dní od vykonania zápisu o.i. na zverejnenie v Obchodnom vestníku. Zapisované údaje o novej riaditeľke žalobcu tak v rozhodnom období (ku dňu uzavretia nájomnej zmluvy č. 8/2013) boli publikované jednak vo verejne prístupnom registri neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby a jednak v Obchodnom vestníku. Na veci nič nemení ani skutočnosť, že na základe rozhodnutia MV SR zo dňa 26.08.2015 bol následne tento zápis zmeny z registra vymazaný a vo výpise zo dňa 28.08.2018 už je ako štatutárny orgán žalobcu - riaditeľ - od 30.06.2011 nepretržite zapísaný D.. F.. Táto publikácia totiž predstavuje pretavenie princípu formálnej publicity údajov. V oboch prípadoch ide o verejné zoznamy zákonom ustanovených údajov, vedené štátnou mocou, ktorých účelom je poskytnúť právnú istotu právnym subjektom, že údaje v nich uverejnené, sú pravdivé a dokazujú základné skutočnosti o subjektoch z nich zapísaných. Zverejnenie deklaratórneho zápisu zmeny zapisovaných údajov - voľby P.. F. L. ako novej riaditeľky neziskovej organizácie správnou radou neziskovej organizácie, ktorá právna skutočnosť má v zmysle vyššie uvedeného konštitutívny charakter - príslušným správnym orgánom do registra neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby ako i v Obchodnom vestníku tak slúžilo na ochranu práv a právom chránených záujmov (právnej istoty) tretích osôb, vrátane žalovanej, a to bez ohľadu na to, či voľba P.. L. ako riaditeľky bola realizovaná správnou radou platne alebo neplatne. Je nepochybné, že i samotná žalovaná v deň uzavretia nájomnej zmluvy č. 8/2013 (03.07.2013) konala s dôverou v tieto zápisy

(o ktorých mohla mať a mala mať vedomosť z verejných registrov), bez pochybností a v dobrej viere v správnosť týchto údajov danú zmluvu podpísala, (ne)platnosť zmluvy pri jej podpise nenamietala, pričom je nesporné, že plnenie zo strany žalobcu z tejto zmluvy bez akýchkoľvek výhrad aj prijala. Neplatnosť danej zmluvy sa začala dovoľávať až po prijatí plnenia zo strany žalobcu, za ktoré dojednanú odplatu mu uhradila a potom, ako sa žalobca obrátil so žalobou na súd, teda po zhruba 2 rokoch od podpisu zmluvy, čo odvolací súd vyhodnotil ako účelovú obranu. Právny názor, že v dôsledku následného zrušenia zápisu zmeny v osobe riaditeľa žalobcu pre neplatnosť voľby riaditeľa správnou radou žalobcu (rozhodnutie Ministerstva vnútra SR zo dňa 26.08.2015, by mali byť zneplatnené všetky právne úkony, ktoré od momentu voľby P.. L. do tejto funkcie (27.11.2013) správnou radou žalobcu (ako aktu s konštitutívnou povahou) do dňa vydania tohto rozhodnutia, teda v časovom rozpätí takmer 2 rokov, P.. L. ako štatutárny orgán žalobcu v mene žalobcu realizovala, je podľa názoru odvolacieho súdu neudržateľný práve s poukazom na ochranu práv a právom chránených záujmov tretích osôb, dôveru v právny systém, všeobecný princíp právnej istoty a viedol by k absolútnemu zneprehľadneniu množstva právnych vzťahov s ďalekosiahlymi následkami nie len na žalobcu, ale i na tretie subjekty.

27. Na základe uvedených dôvodov dospel k odvolací súd k záveru, že zmluvu o nájme č. 8/2013 zo dňa 03.07.2013 za žalobcu podpísala na to v tom čase oprávnená osoba, riaditeľka žalobcu, ktorá bola ako jeho štatutárny orgán ku dňu 03.07.2013 riadne zapísaná v registri neziskových organizácií poskytujúcich verejnoprospešné služby (ktorý zápis bol zverejnený i v Obchodnom vestníku), a to bez ohľadu na skutočnosť, že o dva roky neskôr došlo na základe správneho konania k výmazu predmetného zápisu zmeny v príslušnom registri.

28. Keďže procesná obrana žalovanej spočívala práve v argumentácii o neplatnosti nájomnej zmluvy spôsobenej tým, že podľa jej názoru zmluvu podpísala za žalobcu na to neoprávnená osoba, s ktorou sa odvolací súd v zmysle vyššie uvedeného nestotožnil, odvolací súd následne konštatoval, že medzi stranami bola dňa 03.07.2013 riadne uzavretá zmluva o nájme nebytového priestoru podľa ustanovení

§ 3 ods. 3 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení účinnom ku dňu 03.07.2013, na základe ktorej poskytol žalobca ako prenajímateľ žalovanej ako nájomcovi v zmluve špecifikovaný nebytový priestor do užívania (nájmu) a žalovaná sa zaviazala za nájom nebytového priestoru platiť nájomné a úhrady za náklady spojené s užívaním nebytového priestoru vo výške, dohodnutej v zmluve. Je pritom právne irelevantné, či žalovaná tento priestor následne i skutočne užívala alebo nie. Žalobca v rámci predmetného právneho vzťahu vyúčtoval žalovanej dohodnutý nájom za obdobie od 05.07. do 31.07.2013 vo výške 238,06 eur faktúrou č. 20152570 zo dňa 08.07.2013 splatnou dňa 23.07.2013 a dohodnuté úhrady za služby spojené s nájmom za obdobie od 05.07. do 31.07.2013 vo výške 46,44 eur faktúrou č. 201322571 zo dňa 08.07.2013 splatnou dňa 23.07.2013. Žalovaná tieto sumy dobrovoľne neuhradila, a preto ju na zaplatenie zaviazal súd.

29. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd i námietku premlčania vznesenú v konaní žalovanou. Faktúry, ktorými žalobca vyúčtoval žalovanej nájomné a úhrady za služby spojené s nájmom za obdobie od 05.07. do 31.07.2013, boli splatné dňa 23.07.2013, a teda premlčacia doba začala plynúť dňa 24.07.2013. Keďže žalobca podal žalobu na súde dňa 16.03.2015, teda v rámci plynutia všeobecnej 4-ročnej premlčacej doby, žalovaná nedôvodne argumentovala premlčaním nároku žalobcu.

30. Podľa § 369 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatennej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia. Ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

31. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka sadzba úrokov z omeškania sa rovná základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka omeškania zvýšenej o osem percentuálnych bodov; takto určená sadzba úrokov z omeškania sa použije počas celého tohto kalendárneho polroka omeškania.

32. Žalovaná sa s plnením nájomného a úhrady za služby spojené s nájmom dostala do omeškania, a preto je žalobcovi povinná zaplatiť aj úrok z omeškania podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka, t.j. 9, 50 % ročne z dlžnej sumy, a to od 24.07.2013 (deň nasledujúci po dni splatnosti faktúr) tak, ako to žiadal žalobca v žalobe.

33. Na základe popísaných dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil podľa § 388 CSP tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku, nakoľko neboli zistené dôvody pre jeho potvrdenie alebo zrušenie.

34. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

38. Podľa § 453 ods. 3 CSP ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.

39. Keďže žalobca bol v dôsledku tohto odvolacieho konania v prvoinštančnom a odvolacom konaní plne úspešný, a úspešný bol i v dovolacom konaní, odvolací súd mu podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP vo vzťahu k žalovanej priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

40. O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 CSP súd prvej inštancie.

41. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolaťel domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).